

GALANTERIA SKÓRZANA I Z SUROWCÓW ZASTĘPUJĄCYCH SKÓRĘ	NORMA BRANŻOWA	BN-76
	Wyroby kaletnicze i rymarskie powszechnego użytku	8509-01
	Błędy Gatunki	Zamiast BN-70/8509-01 Grupa katalogowa 1159

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są błędy materiałowe i błędy wykonania oraz podział na gatunki wyrobów kaletniczych i rymarskich powszechnego użytku.

1.2. Określenia — wg PN-74/P-22202, BN-66/6355-05 i BN-78/8500-01.

2. BŁĘDY

2.1. Błędy niedopuszczalne w wyrobach kaletniczych i rymarskich powszechnego użytku podano w tabl. 1.

Tablica 1

Lp.	Nazwa błędu	Opis błędu
Błędy materiałowe		
1	2	3
1	Blizna	wada powierzchni w postaci wgłębienia lub uwypuklenia o różnych kształtach; w tkaninach brak nitki w osnowie lub wątku
2	Lepkość powłoki	kleistość powłoki kryjącej, powodująca sklejenia materiałów składanych licem do lica
3	Nietrwałość barwy	mała odporność na suche i mokre tarcie powodujące zabarwienie środka trącego w stopniu przekraczającym wymagania określone w normie przedmiotowej
4	Wykwit	nieusuwalny nalot na powierzchni barwnika, pigmentu, a także innych substancji
5	Plamy trwałe	różnego pochodzenia nieusuwalne plamy, naloty i zabrudzenia występujące na elementach zewnętrznych (widocznych)
6	Rozwarstwienie	brak przyczepności między poszczególnymi warstwami materiału
7	Pęknięcie	wyraźnie widoczne na płaszczyznach rysy, szpary i szczeliny powstające na skutek pęknięcia warstw wykończeniowej

cd. tabl. 1

Lp.	Nazwa błędu	Opis błędu
Błędy materiałowe		
1	2	3
8	Odstawanie lica	oddzielanie się warstwy licowej od podłoża, widoczne przy zginaniu materiału licem do wewnątrz
9	Zagniecenie	trwałe mechaniczne załamanie surowca, nie dające się rozprostować
10	Wadliwe okucia	okucia nie spełniające swojej funkcji zgodnie z przeznaczeniem
11	Rdza	brunatne plamy na powierzchni okuć spowodowane korozją
12	Wżer w okuciach	zniszczenie na skutek korozji występujące w postaci wgłębienia lub wąskiego kanalika sięgającego w głąb metalu
Błędy wykonania		
13	Uszkodzenia	częściowe zniszczenie powierzchni wyrobu, dziury, przecięcia, przebięcia, wyrwy, znaki od wypalania i skałeczenia na stronie zewnętrznej
14	Rozklejenie	częściowe lub całkowite oddzielanie się sklejonnych elementów wyrobu
15	Wadliwe rozmieszczenie elementów podstawowych i okuć	rozmieszczenie elementów podstawowych i okuć w wyrobie niezgodnie z zatwierdzonym wzorem
16	Wadliwe zgrzewanie	rozwarstwianie się elementów w miejscu łączenia oraz oparzenia spowodowane iskrzeniem
17	Wadliwie umocowane okucia	nietrwale przymocowanie okuć
18	Pokałeczzone okucia	wyraźnie widoczne w częściach zewnętrznych skałeczenia lub pogniecenia okuć w trakcie montażu
19	Wadliwe ściegi	przerwy w ściegach, brak zakończenia linii szycia
20	Pomarszczenie i ściągnięcia materiału niezamierzone	pomarszczenia i ściągnięcia materiału spowodowane nieodpowiednim szyciem, klejeniem, zgrzewaniem i zawijaniem

Zgłoszona przez Krajowy Związek Spółdzielni Garbarskich i Skórzanych
 Ustanowiona przez Prezesa Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy dnia 3 września 1976 r. jako norma obowiązująca
 w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 lipca 1977 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 25/1976 poz. 106)

2.2. Błędy dopuszczalne w wyrobach kaletniczych i rymarskich powszechnego użytku podano w tabl. 2, wielkość oraz punktację błędów dopuszczalnych w częściach zewnętrznych i wewnętrznych — w tabl. 3.

Tablica 2

Lp.	Nazwa błędu	Opis błędu
	Błędy materiałowe	
1	2	3
1	Chropowatość lica	szorstkość powierzchni powłoki kryjącej wyczuwalna dotykiem
2	Jarzmowatość	wada strukturalna skóry w postaci widocznych i wyczuwalnych fałd w części karkowej
3	Wiotkość miejscowa	wyraźnie wyczuwalne rozluźnienia części skóry w porównaniu z pozostałą powierzchnią sztuki
4	Łysina	miejscowy brak podniesionych włókien w skórkach, tworzywach sztucznych lub w tkaninach drapanych
5	Matowość	miejscowy, niezamierzony brak połysku
6	Nierównomierność desenu	wyraźnie widoczna niezamierzona nierównomierność faktury
7	Niejednolitość barwy	niezamierzony brak jednolitości odcienia barwy w materiale jednobarwnym
8	Pęknięcie	mało widoczne rysy, szpary i szczeliny w miejscach zawinięcia lub zagięcia, powstające na skutek pęknięcia warstwy wykończeniowej
9	Plamy trwałe	różnego pochodzenia nieusuwalne plamy, naloty i zabrudzenia występujące na elementach wewnętrznych lub mało widocznych

cd. tabl. 2

Lp.	Nazwa błędu	Opis błędu
	Błędy materiałowe	
1	2	3
10	Smuga	plama w postaci wydłużonej, przypominająca wstęgę lub pasmo powstające na skutek niewłaściwego nabłyszczania, prasowania lub deseniowania
11	Zgrubienie	miejscowe zgrubienie powłoki kryjącej
Błędy wykonania		
12	Skaleczenie	mechaniczne uszkodzenia powierzchni wyrobu po stronie wewnętrznej do $\frac{1}{3}$ grubości
13	Niewłaściwe nici	różnica w grubości lub odcieniu barwy nici występujących w wyrobie od zastosowanych w zatwierdzonym wzorze
14	Niewłaściwie rozmieszczone elementy	wyraźnie widoczne rozmieszczenie elementów pomocniczych i okuć w wyrobie, niezgodne z zatwierdzonym wzorem
15	Nierówne zawinięcie brzegów	wyraźnie widoczne krzywe lub różne szerokości zawinięć brzegów
16	Pokaleczone okucia	pokaleczone lub pogniete okucia w trakcie montażu okucia w częściach wewnętrznych
17	Skrzywienie linii szycia	wyraźne odchylenia ściągów od linii szycia
18	Wadliwe liniowanie	wyraźne odchylenia śladu liniowania od krawędzi wyrobu lub zanik liniowania
19	Wytopy	nadmierne wytopy surowca w wyrobach zgrzewanych
20	Pomarszczenia i ściągnięcia materiału niezamierzone	pomarszczenia i ściągnięcia materiału spowodowane nieodpowiednim szyciem, klejeniem zgrzewaniem i zawijaniem

Tablica 3

Nr błędu	Wielkość błędu	Nazwa wyrobu									
		walizy torby worki		nesesery teczki tornistry		torebki		portfele portmonetki		pasy i paski, etui, futerały, wyroby drobne	
		miejsce występowania błędu									
1	2	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W	Z	W
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Za każdy 1 cm ²	3	0	3	0	5	0	1	0	1	0
2	Za każdy 1 cm ²	2	0	2	0	3	0	2	0	1	0
3	Za każdy 1 cm ²	1	0	3	0	2	0	5	0	4	0
4	Za każdy 1 cm ²	3	0	2	0	3	0	3	0	2	0
5	Za każdy 1 cm ²	5	0	2	0	2	0	3	0	1	0
6	Za każdy 1 cm ²	3	0	2	0	3	0	2	0	2	0
7	Za każdy 1 cm ²	1	0	1	0	2	0	1	0	1	0
8	Za każdy 1 cm ²	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Za każdy 1 cm ²	2	0	2	0	5	0	5	0	4	0
10	Za każdy 1 cm ²	1	0	1	0	3	0	3	0	2	0
11	Za każdy 1 cm ²	2	1	2	1	3	3	5	3	3	2
12	Za każdy 1 cm ² lub 1 cm bieżący	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2
13	Za odchylenia o 1 numer lub 1 stopień odcienia barwy	4	0	4	0	4	0	2	0	2	0

cd. tabl. 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
14	Za 1 element	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1
15	Za każdy 1 cm długości	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1
16	Za skaleczenie lub zgniecenie	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
17	Do ± 1 mm od linii wyznaczonej	2	1	2	1	3	1	4	1	2	1
18	Ponad 1 mm odchylenia od linii wyznaczonej	1	0	1	0	3	0	3	0	2	0
19	Za jeden wytop lub 1 cm ²	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
20	Za 1 cm ²	1	0	1	0	3	3	5	0	3	0

Z — w częściach zewnętrznych.
W — w częściach wewnętrznych.

3. PODZIAŁ NA GATUNKI

3.1. Wymagania ogólne

a) Podziałowi na gatunki podlegają wszystkie wyroby kaletnicze i rymarskie nie mające błędów niedopuszczalnych wymienionych w tabl. 1.

b) Wyroby, w których stwierdzono błędy niedopuszczalne lub dopuszczalne, lecz występujące w większym nasileniu niż przyjęto dla gatunku II zalicza się do wyrobów pozagatunkowych.

c) Ustalenia gatunku dokonuje się przez stwierdzenie błędów nieuzbrojonym okiem, przy rozproszonym świetle i bez użycia siły.

d) W przypadku występowania w tym samym miejscu więcej niż jednego błędu, liczy się tylko błąd najwyższej punktowany.

e) Błędy nie wymienione w niniejszej normie i nie ujęte w normach przedmiotowych, oraz wielkość błędów dopuszczalnych występująca w mniejszym nasileniu niż przyjęto w tabl. 3, uważa się za dopuszczalne w wyrobie i nie podlegające punktacji.

f) W przypadku stwierdzenia błędu nie wymienionego w normie o istotnym znaczeniu dla wartości użytkowej lub estetycznego wyglądu wyrobu, błąd należy ocenić na podstawie porozumienia między producentem i odbiorcą.

3.2. Gatunki. Rozróżnia się dwa gatunki — I i II w zależności od:

— zgodności wyrobu z 3.1,

— sumy punktów błędów dopuszczalnych wg tabl. 4.

3.3. Ustalenia gatunku. W zależności od liczby stwierdzonych punktów za błędy dopuszczalne, wyroby zalicza się do właściwego gatunku wg tabl. 4.

Tablica 4

Lp.	Grupy wyrobów	Największa dopuszczalna liczba punktów	
		gatunek I	gatunek II
1	2	3	4
1	Walizy		
2	Torby		
3	Worki	10	16
4	Teczki		
5	Tornistry		
6	Nesesery		
7	Torebki	8	12
8	Portfele		
9	Portmonetki		
10	Pasy i paski		
11	Etui	5	9
12	Futerały		
13	Szelki		
14	Wyroby kaletnicze i rymarskie drobne		

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Branżowe Laboratorium Przemysłu Kaletniczo-Rymarskiego, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-70/8509-01

- zmieniono punktację błędów,
- zmieniono układ tablic,
- uzupełniono o błędy występujące w tkaninach powlekanych, tworzywach sztucznych i syntetycznych.

3. Normy związane

PN-74/P-22202 Skóry wyprawione twarde i miękkie. Nazwy i określenia

BN-66/6355-05 Tkaniny powlekane uplastycznionym polichlorkiem winylu. Sztuczne skóry

BN-78/8500-01 Kaletnictwo. Nazwy i określenia

4. Wydanie 2 — stan aktualny: maj 1981 — uaktualniono normy związane.